

Ježiš Kristus, naša nádej – I. detstvo; 1. Rodokmeň

(spracované podľa katechézy Pápeža Františka z 18. decembra 2024)

Celý jubilejný rok sa katechézami nesie téma „Ježiš Kristus, naša nádej“. On je cieľom nášho putovania, On sám je cesta, púť, ktorú máme vykonať.

Ježiš je naplnením nádeje Starého zákona. Matúš na začiatku evanjelia hovorí, z pohľadu sv. Jozefa, o panenskom počatí Ježiša v lone Márie. Nakoľko píše pre kresťanov zo židovstva, vyberá mesiášske proroctvá, ktoré sa v ňom naplňajú a hovoria o Jozefovom legálnom otcovstve. Ježiš je predstavený ako podriadený svojim rodičom, ale zároveň vedomý si toho, že je úplne odovzdaný Otcovi a jeho Kráľovstvu.

Prvé slová Matúšovho evanjelia (a celého Nového zákona) sú: „*Rodokmeň Ježiša Krista, syna Dávidovho, syn Abrahámovho*“. V rodokmeni Matúš menuje ľudí z hebrejských Písem, aby ukázal pravdivosť príbehu a ľudského života. Pánov rodokmeň pozostáva zo skutočných dejín, kde sú niektoré mená, jemne povedané, problematické. Zjavuje sa pravda o ľudskom živote, ktorý prechádza z generácie na generáciu; takto sa odovzdávajú tri veci: *meno*, ktoré v sebe obsahuje jedinečnú identitu a poslanie; *príslušnosť* k rodine a národu; a napokon *privinutie sa vierou* k Bohu Izraela.

Rodokmeň je literárny druh, forma vhodná na odovzdanie veľmi dôležitého posolstva: nikto si život nedáva sám, dostáva ho ako dar od iných; vyvolený národ dedí poklad viery od otcov a tým, že odovzdáva život synom, im daruje aj vieru v Boha.

Na rozdiel od starozákonného spôsobu písania rodokmeňov nachádzame v Matúšovom zozname Ježišových predkov aj ženy: **Tamar**, Júdova nevesta, ktorá sa po tom, ako ovdovie vydáva za prostitútku, aby zabezpečila potomstvo svojmu manželovi. **Rachab**, prostitútku z Jericha, ktorá hebrejským špiónom zachráni život. **Rút**, Moabčianka, ktorá sa verne stará o svoju svokru a stane sa prababkou kráľa Dávida. **Betsabe**, s ktorou Dávid scudzoloží a po úkladnej vražde jej manžela Uriáša si ju vezme za ženu a splodí s ňou Šalamúna. A napokon **Mária** z Nazareta, Jozefova nevesta z Dávidovho rodu, z ktorej sa narodí Mesiáš, Ježiš.

Prvé štyri ženy spája najmä to, že pre Izraelitov boli cudzinky – nie to, že konali hriechne. Takto sa zvyrazní, čo pomenoval pápež Benedikt XVI.: „*cez ne vstupuje ... do Ježišovho rodokmeňa svet pohanov a tak sa stáva viditeľnou jeho poslanie k Židom aj pohanom.*“

Kým prvé štyri ženy sa spomínajú v rodokmeni ako súčasť dejín, pri Márii je to inak: ona označuje nový začiatok, ona sama je novým začiatkom, pretože v jej príbehu hlavou postavou pri plodení nie je človek, ale Boh. Vidíme to pri slovese „narodil sa“: „Jakub *mal syna* (var. *splodil*) Jozefa, manžela Márie, z ktorej *sa narodil* Ježiš, nazývaný Kristus“. Ježiš je legálnym synom Jozefa a takto je prenesene aj Dávidov syn – prijatý do tejto dynastie. Je predurčený, stať sa Mesiášom Izraela. Ale je aj Abrahámovým synom a synom pohaniek, a tak má byť „svetlom na osvietenie pohanov“ (Lk 2,32) a „Spasiteľom sveta“ (Jn 4,42).

Boží Syn, pomazaný poslaním zjaviť tvár Otca, prichádza na svet rovnako ako všetci ľudskí synovia; až tak, že v Nazarete ho budú volať „Jozefovým synom“ alebo „synom tesára“. Pravý Boh a pravý človek.

Spomeňme si dnes s vďakou na našich predkov a vzdávajme vďaky Bohu, že cez matku Cirkev nás zrodil pre večný život, život Ježiša, našej nádeje.